

Homo's in het leger mogen eindelijk uit de kast komen

- zaterdag 05 maart 2005
-
- Auteur: Jan Bosteels

Homo's in het leger mogen eindelijk uit de kast komen

Machobastion krijgt roze tintje — Het Belgische leger liet deze week weten dat het een interne informatiecampagne begint om zijn personeel te leren omgaan met diversiteit. Militairen moeten toleranter worden tegenover homoseksuele, allochtone en vrouwelijke collega's. Gaat het Belgische leger vandaag dan niet goed om met homoseksualiteit? „Met mijn vrouwelijke collega's kan ik goed babbelen over knappe venten.”

ER zijn homoseksuele bouwvakkers die geen enkel probleem ondervinden en er zijn homoseksuele verplegers die absoluut niet worden aanvaard door hun collega's", zegt Isha Van Alsenoy van de Holebifederatie. „Met andere woorden: de aanvaarding van homoseksuele collega's heeft meer te maken met de sfeer die op een bepaalde werkvloer heerst dan met de sector.”

Precieze cijfers zijn er natuurlijk niet, maar in het algemeen gaat men ervan uit een op de twintig mensen homo, lesbienne of biseksueel is. En dat zijn een hoop mensen: het komt neer op minstens één homo per twee voetbalteams en twee holebi's voor een volle bus. Bij een bedrijf als Ford Genk zou dat betekenen dat 450 van de 9.000 werknemers holebi zijn. Van de 40.000 Belgische militairen en evenveel politiemensen zouden er telkens tweeduizend holebi zijn.

Het ministerie van Defensie presenteerde afgelopen week een nieuwe campagne rond het thema diversiteit. Het is de bedoeling dat militairen zich toleranter opstellen tegenover vertegenwoordigers van minderheden in eigen rang: vrouwen, holebi's, allochtonen en gehandicapten. Commandant Ben Eyckmans (44) geeft al vier jaar vorming over het thema homoseksualiteit in het leger.

„Vaak zeggen mensen dat ze geen enkel probleem hebben met homo's", zegt Eyckmans.

„Maar dat is voor mij niet voldoende. Geen probleem, dat betekent nog vaak: 'als ik er maar niet mee geconfronteerd word, als mijn zoon het maar niet is, of als ik er maar niet mee onder de douche moet'."

In het leger, dat door de burger zo al als een machobastion wordt gepercipieerd, is het niet vanzelfsprekend om voor je geaardheid uit te komen. Als we ervan uitgaan dat er in het leger evenveel homo's, lesbiennes en biseksuelen zitten als in de andere geledingen van de maatschappij, dan lijkt het erop dat tot nu toe nog maar weinig militairen zich als holebi hebben geout. „Het is opvallend dat het vooral mensen van de lagere echelons zijn die ervoor uit durven te komen", zegt Eyckmans. „Heel weinig hogere officieren zijn openlijk gay.

Misschien denken ze het voor hun carrière nefast zou zijn zich te outen. Mensen hebben natuurlijk het recht om hun seksuele voorkeur voor zich te houden, maar het is wel slecht voor hun welzijn. Al geef ik toe dat het wellicht makkelijker is om homo te zijn in een niet-carrièregerichte functie, zoals het vormingswerk."

Eyckmans is al jaren geleden uitgekomen voor zijn geaardheid. „Soms wordt er naar gevraagd tijdens een cursus, soms zeg ik het zelf. Vaak is het niet relevant. Bovendien hebben de meeste holebi's fijne voelsprietten ontwikkeld om snel uit te maken bij wie je jezelf kunt zijn en bij wie niet. Maar we streven ernaar dat op termijn de vooroordelen over holebi's in alle geledingen verdwijnen."

Eyckmans heeft nooit hinder ondervonden van zijn *coming-out*. Ook adjudant Patrick Nollet (39) niet: hij is coach van andere lesgevers en zit dus ook veeleer in de 'zachte' sector binnen het leger. Op Nollets dienst is iedereen op de hoogte van zijn geaardheid. Weldra zal ook de rest van het Belgische leger het weten, want in de dvd die het ministerie van Defensie deze week heeft gepresenteerd om de vormingscursussen rond diversiteit te begeleiden, speelt Patrick een hoofdrol. Hij speelt een homoseksuele kolonel die zich geout heeft bij familie en vrienden, maar niet bij zijn collega's. De kolonel kijkt dan ook raar op als zijn onuitgenodigd vriend toch opdaagt op zijn afscheidsfeestje.

„In werkelijkheid is mijn coming-out helemaal anders verlopen", vertelt Nollet. „Op mijn 17de zat ik tegen mijn zin op een technische school. Een opleiding voor onderofficier leek me een gedroomde kans. Van mijn twaalfde wist ik dat ik gay was, maar ik was toen nog heel onvolwassen en in de war. Ooit zou ik trouwen en kindjes krijgen, dacht ik. Ooit zou ik een heteroleven opbouwen. Op mijn achttiende werd ik verliefd op een man - een burger, geen militair.

Een gevoel dat ik bij meisjes nooit had gehad. Toen wist ik het wel zeker. Dertien jaar geleden heb ik me geout in het leger, gewoon omdat iemand me vroeg of ik homo was. Die collega vond dat ik het al veel eerder had moeten zeggen. Burgers reageren wel verrast als ze horen dat ik militair én homo ben."

Echt negatieve reacties heeft adjudant Nollet nooit gehad, zegt hij. „Als een collega een suggestieve opmerking maakt, antwoord ik doorgaans: 'Denk jij nu echt dat ik op je val?' Dat helpt meestal wel." Ik wil helemaal niet zomaar met elke man in bed kruipen. Toen ik nog aan manoeuvres meedeed en we soms drie weken dicht op mekaar zaten, heeft niemand er ooit een probleem van gemaakt dat we met zijn tweeën dicht tegen elkaar in een shelter bij de radiotransmissiepost moesten slapen.

Maar misschien ligt dat in 'stoere' eenheden wel anders. En nee, niemand heeft ooit zijn broek weer aangetrokken als ik in de douche verscheen. Maar met mijn vrouwelijke collega's kan ik wel goed babbelen over knappe venten."

Claudia Boiten (27) is eerste sergeant bij de luchtmacht. Ook zij werd zich pas tijdens haar opleiding bewust van haar geaardheid. „Van mijn collega's heb ik nooit negatieve reacties ontvangen", zegt ze. „Maar je vrienden, die leer je dan pas echt kennen." Het recept van Claudia is eenvoudig: openheid. „Ik zeg altijd: stel maar vragen. Dat is de enige manier om vooroordelen uit de wereld te helpen. Het helpt ook dat holebi's tegenwoordig zo aanwezig zijn in de media. Al vind ik niet dat iemand als Eva Pauwels zo'n goede reclame is voor de lesbische liefde." (*lacht*)

One of the guys

Ook bij de politie is het niet langer taboe om openlijk holebi te zijn. Tanja is een 30-jarige hulpagente in het korps van Herentals. Na een dertienjarige relatie met een man beseft ze anderhalf jaar geleden dat ze op vrouwen viel. „Ik heb altijd geweten dat er iets niet klopte, maar ik beseft gewoon niet wat er met mij scheelde", vertelt ze.

„Door bij de politie te werken, is dat veranderd. Ik werd opener en assertiever. En ik zag hoe mijn collega's reageerden op de outing van een andere lesbienne in het korps. Niemand had daar een probleem mee."

Tanja zette de grote stap. Ze maakte het uit met haar vriend en outte zich op het werk. De reacties waren allemaal positief. „Ach", zegt Tanja, „de politiewereld is nu eenmaal een machowereld. Als lesbienne ben ik pas echt *one of the guys*. Als ik een knappe vrouw op straat zie, vinden de mannen het leuk als ik hen daarop attent maak."

Tanja beseft al gauw dat niemand haar anders was gaan bekijken en dat ze zelf soms te veel haar best deed om 'problematische' situaties te vermijden. „Ik voelde me ongemakkelijk als ik de vrouwenkleedkamer binnenging. Ik heb de andere vrouwen dan maar gevraagd of ze het niet liever wilden dat ik me apart omkleedde.

Dat werd gewoon weggelachen. Of als ik een vrouwelijke collega vroeg om te gaan lunchen, zei ik er weleens bij dat het zonder bijbedoelingen was. Daar hadden ze dan zelf nooit bij stilgestaan."

Er was ook die keer dat Tanja een vrouw moest fouilleren die de gevangenis in moest. „De mannen vroegen me of ik ervan genoten had. Maar op zo'n moment ben je puur met je werk bezig. Trouwens, die vrouw had net in haar broek geplast, dus het was vooral walgelijk."

Commissaris Marleen Hellemans, die bij de lokale politie Neteland verantwoordelijk is voor human resources, is ervan overtuigd dat de aanwezigheid van holebi's in het korps de kwaliteit van het politiewerk ten goede komen. Samen met Gwen Merckx schreef ze het boek *Rijkdom van verscheidenheid. Diversiteit op de werkvloer*. „Deel uitmaken van een minderheidsgroep maakt mensen vaak bewuster en toleranter. En hun aanwezigheid heeft hetzelfde effect op hun collega's", zegt Hellemans.

Isha Van Alsenoy van de Holebifederatie gaat nog een stap verder: „Respect voor ieders geaardheid komt de economische sterkte van een bedrijf ten goede. Als mensen kunnen zijn

wie ze zijn, gaat het beter op de werkvloer." De Belgische afdeling van Ford Globe, een wereldwijd netwerk van *Gay, Lesbian Or Bisexual Employees*, omschrijft het zo: „Globe streeft een dubbel doel na: een positief werkklimaat creëren voor homo's, lesbiennes, biseksuele- en transseksuele werknemers, teneinde hun loyaliteit en hun productiviteit te verhogen, maar ook Ford Motor Company helpen om het voornaamste automobielbedrijf van de wereld te worden."

Het Belgische chapter kreeg bij de presentatie de expliciete steun van de algemeen directeur van Ford Genk, Jan Gijsen. Frank Vandenbussche (38), portier op de testbaan in Lommel, leidt de organisatie samen met zijn Genkse collega, Guido Jacobs. Directe aanleiding tot de oprichting van de afdeling was een incident in Duitsland, vertelt Vandenbussche. Een ploegbaas had tegen een homoseksuele werknemer gezegd dat hij niet met „zulke mensen" wou werken. Hij wou de man uit zijn team laten verwijderen. De ploegbaas heeft moeten inbinden en zijn excuses aanbieden.

„Diversiteit is heel belangrijk voor Ford", zegt Vandenbussche. „Iedereen is gelijk voor de wet. In België hebben we eigenlijk nooit problemen gehad. De reacties van de collega's zijn zeer goed, ook van de hetero's." Ford Globe België telt een kleine maand na de oprichting al 25 leden.

<http://www.standaard.be/artikel/detail.aspx?artikelid=g5ud2egm>